

İbadet dili üzerine

Yunus Seven: “Ana dilimizde anlayarak ve farkına vararak ibadet etmemiz neden yanlış bulunuyor? Bunu açıklayabilir misiniz?”

İnsanın inandığı dinin tabirlerini, terimlerini, duâlarını, âyetlerini ve kudsi metinlerini anlamak istemesi tabii bir hakıdır.

Fakat bunun elbette bir yolu olmalıdır!

Günlük konuşma dilimizden mezar taşlarımıza kadar hemen her şeyin, dinimizin terim ve tabirlerini açıkladığı güzel bir memlekette yaşıyoruz.

Namazın özü ve çekirdekleri hükmünde olan “Elhamdülillah... Allahü Ekber... Sübhanallah... La İlahe illallah... Esselamü Aleyküm...” vb. gibi nice terim ve tabirleri günlük yaşayışının çeşitli şekillerine ekmiş bir güzel toplumun bireyleriyiz.

Bunların anlam ve meallerini öğrenmek hiç de zor olmasa gerek!

Bunu bir teslim edelim.

İbadette ne okuduğunu anlamak isteyen insan, okuduğu metin ve âyetlerin meal ve manasını oturup kendisine iş eder ve öğrenir. Bu zor değildir.

Anlam için ibadetin dokusunu incitmez.

Çünkü ibadetin bir formatı vardır. Bu format bozulmaz.

Bu format bozuldu mu, yapılan şey ibadet olmaz!

İbadeti şekil ve tarzıyla beraber emreden bizzat Allah'tır.

Kul ibadetin hiçbir yerine aklını sokamaz, elini karıştıramaz, müdahale edemez.

İbadetlerde taabbüdilik esası vardır 1.

Taabbüdilik, ibadetin bütün şart ve şekilleriyle bizzat Allah tarafından emredilmesi ve emredildiği şekilde yapılmasıdır.

Bilgisayar yazılım mühendisleri vardır: Birçok program yazarlar.

Çoğu zaman Türkçe kullanmazlar.

Oraya koydukları kelimelerin, harflerin, şekillerin anlamlarını bilmezsiniz.

Ama o kelime ve o harf orada bir şifre gibidir. Olmazsa olmaz konumundadır. Öyle değil mi?

Temsilde hata olmasın; bizim ibadetlerimiz de böyledir!

Birer şifre gibidir. Allah ile doğrudan iletişim kurmamızı sağlarlar.
Namaz kılarak Allah ile aracısız biçimde konuşmuş oluruz.

Hatta eski âlimler derler ki, “Namaz kılan birisi, ‘Ben Allah ile konuştum’ diye yemin etse kendisine kefarete gerekmez. Çünkü gerçekten de namaz Allah ile konuşmaktır.”

Nitekim Allah, “Beni anmak için namaz kıl!” 2 buyuruyor.

Peygamber Efendimiz de (asm) bir hadis-i kudsîde şöyle bildiriyor:

“Allah buyurdu ki: “Kul namazında: “Elhamdülillâhi Rabbi'l-âlemîn. (Hamd âlemlerin Rabbine aittir)” deyince, Allah: “Kulum bana hamdetti!” der. Kul, “Er-Rahmânirrahîm” deyince, Allah: “Kulum bana senada bulundu” der. Kul, “Malik-i yevmiddîn (âhiretin sahibi)” deyince, Allah: “Kulum beni büyük bildi” der. Kul, “İyyâkena'budü ve iyyâkenesta'in (yalnız sana ibâdet eder, yalnız senden yardım isteriz)” deyince, Allah: “Bu benimle kulum arasında bir taahhüddür. Kuluma istediğini verdim” der. Kul, “İhdina's-sırâta'lmüstakîm sırâtallezîne en'amte aleyhim gayri'l-mağdûbi aleyhim ve la'ddâllîn. (Bizi doğru yola sevk, o yol ki kendilerine nimet verdiğin kimselerin yoludur, gadaba uğrayanların ve dalâlete düşenlerin değil)” dediği zaman, Allah: “Bu da kulumundur, kuluma istediği verilmiştir” buyurur.” 3

Bu bir konuşma metnidir ve bu konuşmayı kul hiç müdahale etmeden kıldığı namazda Rabbi ile yapar.

Aksi takdirde namazda bunun tercümesini okumaya kalksa, namazı emredildiği şekilden saptırdığı ve metnin ruhundan uzaklaştırdığı için Rabbi ile konuşmuş olmaz.

Namazının sıhhati bozulmuş olur.

Dolayısıyla makbul bir namaz için, namazı emredildiği şekil ve metinle kılmamız gereklidir ve bu önemlidir.

DUÂ

Ey Feyyaz-ı Hakim! Bizi hidayetinden, ibadetinden, istikametinden ayırma! Bizi hakkı hak bilip hakka ittiba etmekle, batılı batıl bilip batıldan içtinap etmekle rızıklandır!
Bizi Sana uzak eyleme! Âmin!

Dipnotlar:

1- Mektubat, s. 385.

2- Taha Sûresi: 14.

3- Kütüb-ü Sitte, 8/2531.